

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

30/03/1999

C 781 Bedrijfsleven, Wetenschapsbeleid,
Onderwijs,
Nationale wetenschappelijke
en culturele instellingen,
Middenstand en Landbouw

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

30/03/1999

C 781 Economie. Politique scientifique,
Education.
Institutions scientifiques et culturelles.
Classes moyennes et Agriculture

Sommaire

Mardi 30 mars 1999

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE - C 781

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "certains aspects des activités économiques dans le secteur du diamant" (n° 2116)

orateurs : MM. **Wauters, Di Rupo**, vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Question orale de M. Luc Willems au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le prix du pain" (n° 2170)

orateurs : MM. **Willems, Di Rupo**, vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Inhoud

Dinsdag 30 maart 1999

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW - C 781

1 Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "bepaalde aspecten van de economische activiteiten in de diamantsector" (nr. 2116) 1

sprekers : de heren **Wauters, Di Rupo**, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

2 Mondelinge vraag van de heer Luc Willems aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de broodprijzen" (nr. 2170) 2

sprekers : de heren **Willems, Di Rupo**, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE
RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 30 MARS 1999

PRÉSIDENCE de
M. Ansoms

La séance est ouverte à 10.10 heures.

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN,
HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS,
DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE
EN CULTURELE INSTELLINGEN,
DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW
OPENBARE VERGADERING VAN
DINSdag 30 MAART 1999

VOORZITTER :
De heer Ansoms

De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "bepaalde aspecten van de economische activiteiten in de diamantsector" (nr. 2116)

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "certains aspects des activités économiques dans le secteur du diamant" (n° 2116)

De voorzitter : De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer Joos Wauters (ECOLOGALEV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de economische activiteiten in de diamantsector lopen schitterend, zij stralen van vertrouwen - diamanten doen dat uiteraard - maar sommige diamanten in ons land stralen ook nog van iets anders; zij worden bestraald door het Studiecentrum van Mol. Men heeft die bestraling gedaan om louter commerciële redenen, om de diamant mooier en blauwer te maken, zodat diamant in prijs stijgt. Het is een commerciële techniek die de consument misleidt, want de natuurlijkheid van de diamant wordt hierdoor verhoogd. We weten echter allemaal dat deze

bestraling gevaarlijk is en dat ze onze gezondheid schade kan berokkenen. Daarom kent ons land ook veiligheidsvoorschriften voor de hele kernindustrie.

Mijnheer de minister, lopen dragers van diamanten, die hen toch op hun lichaam zelf dragen en zo in de onmiddellijke nabijheid ervan komen, geen groot risico ? Ik heb een aantal vragen gesteld aan de minister van Volksgezondheid, aan minister Poncelet en nu aan u, die verantwoordelijk bent voor economie en consumentenbelangen. Mijn stelling is, dat men maatregelen moet nemen om de consumenten die deze producten dragen, te beschermen. Het is niet al goud wat blinkt, het is niet al diamant wat schittert ! Het zou wel eens een schitterende straling kunnen zijn, die ons verleidt en die ons doodt. Zo gaat dat vaak met verleidingen.

Mijnheer de minister, welke maatregelen worden genomen om de bezitters van diamanten en hun omgeving te beschermen ? Welke maatregelen worden genomen om de consumentenmisleiding die er ongetwijfeld is - door de bestraling wordt de diamant immers commercieel duurder gemaakt - te doen stoppen ? Hebt u er een idee van hoeveel meeropbrengsten de bestraling

voor het SCK, dat per slot van rekening nog altijd een overheidsinstelling is, heeft opgebracht en in welke mate het SCK daarmee zelf zijn voordeel heeft kunnen doen ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel : Mijnheer de voorzitter, collega's, de geldende instructies betreffende de behandeling van radioactieve diamant schrijven voor dat als de beëdigde experts van diamant, Diamond Office, radioactiviteit vaststellen, zij dit moeten melden bij de ambtenaar die hierop toeziet. Dit gebeurt bij elke in- en uitvoer van diamant. Mijn diensten brengen onmiddellijk het ministerie van Volksgezondheid, dat instaat voor de bescherming tegen ioniserende stralen, op de hoogte. Daarna ziet de dienst Vergunningen van het bestuur Economische Betrekkingen erop toe dat de instructies van het ministerie van Volksgezondheid nauwgezet worden opgevolgd. Deze instructies bepalen dat de betreffende

Di Rupo

diamanten niet mogen worden vrijgegeven voor verdere handel maar dat zij radiologisch moeten worden onderzocht. De resultaten dienen onmiddellijk aan de dienst DBIS te worden meegedeeld.

Sur base des résultats obtenus, le ministère de la Santé publique décide alors de la suite des opérations. En 1998, deux soupçons de radioactivité ont été détectés dans deux diamants et en février 1999, une part plus importante de radioactivité était détectée dans un lot de diamants noirs par les experts du *Diamond Office*. Dans tous les cas, les marchandises ont été retirées du commerce et stockées au centre de Mol.

Après enquête auprès du Conseil supérieur du diamant, j'ai appris qu'il existe des recommandations de la part de la fédération des bourses du diamant belge, selon lesquelles il est absolument interdit de commercialiser des pierres radioactives.

Ceci devrait rassurer les consommateurs.

De voorzitter: De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer **Joos Wauters** (ECOLOGALEV): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Het is duidelijk dat we altijd moeten oppassen voor de zwarte diamant. Dit werd hier nogmaals bevestigd. Ik heb echter gevraagd, mijnheer de minister, welke maatregelen u overweegt te nemen ten aanzien van de bezitters. Er is immers gedurende lange tijd een radioactieve bestraling geweest door een overheidsinstelling en nu lopen er consumenten rond met diamanten die radioactief bestraald zijn. Deze diamanten zijn niet gecontroleerd bij in- en uitvoer en werden, na invoer, bestraald in het centrum in Mol. Daarna werden zijn op de interne markt verkocht en waarschijnlijk werden ze, via de "zwarte diamant"markt, uitgevoerd. De consumenten in ons land vragen welke procedure werd gevolgd voor diamanten die niet werden gecontroleerd, bestraald werden in Mol en dan verkocht werden en in welke mate wij consumentenmaatregelen nemen voor de bezitters van die diamanten.

Le président: La parole est au ministre.

M. Di Rupo, ministre: Monsieur le président, cette matière ne relève pas de la protection du consommateur mais de la protection de la santé publique, qui l'emporte. C'est donc le département de la santé publique, notamment par

l'intermédiaire de la commission de protection contre les radiations ionisantes, qui entre en action. Et il est vrai que la santé publique, c'est aussi la protection du consommateur, mais elle relève d'un département tout à fait spécifique.

De heer Joos Wauters (ECOLOGALEV): Mijnheer de minister, ik herhaal mijn laatste vraag. Wat zijn de meerprijsbrensten geweest door deze misleiding? Heeft het SCK Mol daar ook effectief iets van teruggezien? Welke commerciële zaak heeft het SCK Mol gedaan met deze praktijk die ontoelaatbaar is? Dat behoort dan zeker tot uw bevoegdheid.

M. Di Rupo, ministre: Tous les matériaux sur lesquels on a détecté ne fût-ce qu'une trace de radioactivité sont automatiquement stockés, qu'il s'agisse d'une aiguille médicale ou d'un autre objet. Donc, si ces diamants noirs risquent de poser un problème sur le plan de la santé publique, ils seront retirés du marché et stockés à Mol.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Willems aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de broodprijzen" (nr. 2170)

Question orale de M. Luc Willems au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le prix du pain" (n° 2170)

De voorzitter: De heer Luc Willems heeft het woord.

De heer Luc Willems (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze vraag behandelt de broodprijs. Telkens opnieuw is dit een punt van discussie. België kent een maximale broodprijs die door de overheid is vastgelegd. De prijs wordt natuurlijk in belangrijke mate bepaald door de arbeidskosten. Volgens de sector zijn de onkosten sinds 1995 toegenomen, het jaar dat de vorige prijsverhoging werd toegestaan. De ambachtelijke bakkers vragen reeds een hele tijd om de maximale broodprijs te verhogen.

Mijnheer de minister, ten eerste, hebt u de prijs van het brood reeds vergeleken met de prijs van het brood in de buurlanden?

Ten tweede, kunt u ons inlichten over het aantal falingen en de tewerkstelling bij de bakkers?

Ten derde, welk advies heeft de prijzencommissie gegeven over de gevraagde verhoging? Werd dit advies unaniem uitgebracht en wanneer is het gegeven? Waarom hebt u hierover nog geen beslissing genomen?

Volgens de verbruikersorganisatie *Test-Aankoop* ware het beter de prijsreglementering op het brood af te schaffen en de prijs vrij te laten fluctueren. Wat is het standpunt van de minister?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel: Mijnheer de voorzitter, collega's, de gemiddelde prijs voor gereguleerd brood bedraagt in België 72 Belgische frank per kilo. Volgens de gegevens die in juli 1997 door de Belgische Confederatie van de Grootbakkerijen - banketbakkerijen, chocolade- en ijsbereiders - werden meegedeeld, bedraagt de prijs van het meest verbruikte brood 103 Belgische frank per kilo in Duitsland, 95 Belgische frank per kilo in Luxemburg, 91 Belgische frank per kilo in Frankrijk en 62 Belgische frank per kilo in Nederland.

Volgens de gegevens van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven bedroeg de tewerkstelling in 1997 in de artisanale broodbakkerijen 18 232 werknemers. Omgezet in voltijdse equivalenten stemt dit overeen met 14 900 eenheden. Dit is een stijging van 5% sedert 1989.

In de industriële bakkerijen is er in 1997 een tewerkstelling van 3 169 werknemers. In 1997 bedraagt het aantal vestigingen respectievelijk 4 646 artisanale en 116 industriële broodbakkerijen. Onder de voorzichtige hypothese dat het aantal vestigingen overeenstemt met het aantal zelfstandigen, kan men voor 1997 de totale tewerkstelling in de artisanale en industriële sector van de broodbakkerijen schatten op 26 144 eenheden.

Volgens het NIS, dat slechts over de cijfers van 1997 en 1998 beschikt, bedraagt het aantal afvalligen bij de artisanale broodbakkerijen respectievelijk 75 en 73.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven heeft mij de cijfers over de evolutie tussen 1992 en 1997 van het aantal vestigingen voor artisanale broodbakkerijen meegedeeld. Men stelt vast dat deze globaal gezien over deze periode

Di Rupo

stabiël gebleven is. Het aantal vestigingen evolueert van 4 770 in 1992 naar 4 646 in 1997. Dit is een daling van 2,8%. Het aantal vestigingen voor industriële broodbakkerijen is tijdens deze periode blijven stijgen van 99 naar 116 vestigingen. Dit is een stijging van 17,2%.

C'est ce phénomène d'ailleurs qui est le plus important.

Chaque jour, lorsque je vais acheter mon pain, je discute avec ma boulangère afin de m'enquérir de l'opportunité d'augmenter le prix du pain. Plusieurs boulangers sont installés dans ma commune et l'on sent bien que cela ne représente pas un problème pour eux. Ce sont plutôt les boulangeries industrielles qui sont concernées.

Quel a été l'avis de la commission pour la régulation des prix ? En fait, cette commission a émis une résolution préconisant l'application d'une hausse de prix en deux phases : une hausse de 1 franc, suivi d'une autre hausse de 1 franc supplémentaire après une période de 6 mois. J'ai pris acte de cette proposition.

Avant de procéder à une augmentation de prix, j'ai demandé à remédier au manque de transparence de la représentativité des données qui sont transmises par le BPCG. Ces données rendent en effet difficile le fondement d'une opinion éclairée sur la situation du secteur. Et je voudrais être certain que la hausse des prix sollicitée ne constitue pas une arme à double tranchant. En effet, il n'est pas exclu que, loin de redresser le secteur du pain artisanal, une hausse des prix puisse avoir des effets néfastes. Elle pourrait ainsi surtout bénéficier aux boulangeries industrielles belges et étrangères. Une hausse de prix pourrait creuser davantage l'écart de prix entre les pains industriels et le pain artisanal.

Ces deux principaux arguments appellent donc une certaine vigilance. C'est la raison pour laquelle je ne me suis toujours pas décidé.

Mais il faut également savoir de quoi l'on parle. Que nos concitoyens comprennent bien qu'on ne parle ni des éclairs, ni des petits pains au chocolat, ni des croissants, ni du pain crémique, ni du pain de campagne. Tout cela

représente 95% du chiffre d'affaires. On parle ici de ce qu'on appelle le pain de ménage blanc, qui s'achète aujourd'hui à 54 francs. C'est le pain le plus ordinaire, qui est peu vendu, parfois pas du tout dans les boulangeries individuelles qui font la vie dans la cité. Ces pains sont bien entendu vendus par les grandes boulangeries industrielles, notamment dans les grandes surfaces. C'est ce qu'on appelle le pain boulot, galette, platine, le pain carré de 450 grammes et le pain spécial, qui est un pain blanc légèrement gris, de 450 ou 900 grammes.

La réglementation des prix ne concerne que ces pains, que l'on trouve en grandes quantités dans les boulangeries industrielles, mais en très petites quantités dans les boulangeries individuelles. C'est pour ces pains-là que l'on a demandé une augmentation de prix. Pour le reste, les prix sont totalement libres.

La suppression de la réglementation sur le prix du pain est demandée par Test-Achats. Certains sont partisans d'une libéralisation. Ils soulignent l'intérêt d'aligner la réglementation des prix du pain sur celle applicable aux autres produits. Ils sont d'avis que le prix réglementé est un élément de rigidité du marché, qui stimule l'application des hausses régulières de prix. En particulier, elle permettrait à chaque boulanger de fixer ses prix en fonction de sa demande locale et de la structure de ses coûts. Les opposants à la libéralisation soulignent l'importance du pain comme produit de base de l'alimentation. Il s'agit d'une espèce de service universel. Le pain de base, comme celui dont nous discutons, constitue en quelque sorte le minimum minimum de ce que nous pouvons fournir à nos populations à un prix qui soit le plus faible possible.

Donc, monsieur le président, chers collègues, je n'ai toujours pas arrêté ma décision. J'attends encore quelques éléments d'information pour pouvoir définitivement décider de l'opportunité ou non d'augmenter de 1 ou 2 francs le prix du pain de base. Cette hausse aurait des conséquences importantes pour les boulangeries industrielles, alors qu'elle n'aurait pratiquement aucun impact pour les boulangeries artisanales. J'ai d'ailleurs demandé que l'on me fasse

une étude sur ces dernières afin de bien déterminer l'importance des ventes du pain classique et des autres produits dans leur chiffre d'affaires. Pour ne citer qu'un exemple, les trois boulangers que je fréquente à Mons me déclarent que les ventes de pains de base sont quasiment nulles dans leur chiffre d'affaires, qui se compose principalement des pains spéciaux, des pâtisseries et autres.

Ceci dit, l'examen de cette demande continue et je serai attentif aux remarques formulées par l'honorable membre.

De voorzitter : De heer Luc Willems heeft het woord.

De heer Luc Willems (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw goed gedocumenteerd antwoord op mijn vraag.

Voor het basisbrood rijst een probleem op het niveau van de industriële bakkerijen, waar een andere economische structuur bestaat dan bij de ambachtelijke bakkers.

Mijn aandacht werd daarop gevestigd omdat precies de ambachtelijke bakkers het stilzwijgen van de minister aan de kaak hebben gesteld. Zoals ik uit het perscommuniqué van de artisanale bakkers kon opmaken, beriepen zij zich op de stijging van de loonkosten. Volgens de minister daarentegen ligt het probleem eerder bij de industriële bakkers.

Mijnheer de minister, *Test-Aankoop* stelt dat de maximumprijs in de feiten een richtprijs is. Volgens *Test-Aankoop* zou het beter zijn de prijs totaal vrij te laten. Uw antwoord in deze is duidelijk. Volgens u is het een basisproduct, een soort van universele dienstverlening. Het is volgens mij toch belangrijk dat de sector over een eventuele prijsstijging op korte termijn antwoorden krijgt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.35 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 10.35 heures.*